

Afgiftelokator:
1000 BRUSSEL 1
P409812

Afzender:
Brusselse Welzijns- en
gezondheidsRaad,
Blekerijsstraat 25, verd.5
1000 Brussel

Brussels

WELZIJNSNIEUWS

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR WELZIJN EN GEZONDHEID

Aksent opent nieuw lokaal
Dienstencentrum
te Evere

18

Memorandum regionale
verkiezingen

Katern

Intergenerationeel samen-
wonen in Molenbeek

8

VLAAMSE
In de veer
GEMEENS
voor
CHAPSCO
Brussel
MMISSIE

huis
maison **BILOBA**

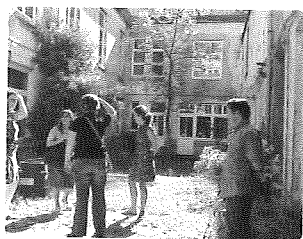
Het huis BILOBA is open
elke woensdag en vrijdag van 9u tot 17u

Inspirerend woon-
project in Schaarbeek
p. 6

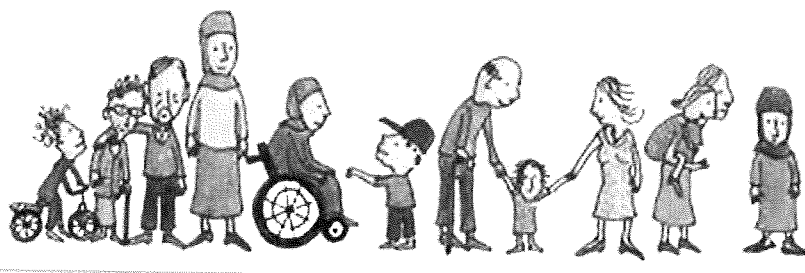

nr 186
April - Juni 2009
jaargang 30

Nieuw in Brussel: Het Bilobaïsme!

huis maison BILOBA

Het Maison BILOBA Huis: inspirerend woonproject in Schaarbeek

In de Plantenstraat 118-120 in Schaarbeek ligt een groot pand te wachten op wat komen gaat. Het is het Maison BILOBA Huis. Een tweetalige naam in een multiculturele wijk. Op loopafstand van het station Brussel Noord, tramstelaatsen en de steeds bruisende Brabantstraat.

Vanaf 20 mei staat het huis open voor publiek. Buurtbewoners, senioren en benieuwde passanten en verenigingen werkzaam in de buurt worden uitgenodigd om binnen te komen in de mooi gerenoveerde benedenverdieping. De initiatiefnemers van Maison BILOBA Huis hebben grote plannen om hier een eerste zorgzaam solidair woonproject te ontwikkelen voor de allochtone ouderen uit de buurt. De grote renovatie zal van start gaan in het najaar 2010. De uiteindelijke bewoners van het pand, zullen een getrouwe afspiegeling zijn van de bewoners van de wijk.

Een zorgzaam en solidair woonproject is een zeer abstract begrip. Hoe dit concreet vorm krijgt is een proces van jaren van hard werken, plannen en dromen, contacten leggen. Ervaringen van mensen beluisteren en proberen te begrijpen. Kortom... participatie aanmoedigen en toelaten. Momenteel zijn de contouren duidelijk, de precieze inhoud wordt verder vormgegeven samen met de buurtbewoners. Het is alleszins een op alle vlakken ambitieus en vernieuwend project.

De initiatiefnemers zijn drie organisaties die al geruime tijd actief zijn in Schaarbeek. Het gaat om

EVA vzw, Maison Médicale du Nord en Aksent vzw. Samen richtten zij in april 2008 de coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk, E.M.M.A op. De coöperatieve heeft zowel een maatschappelijk doel als een sociaal doel. De coöperatieve stelt zich als maatschappelijk doel het verwerven en beheren van een of meer infrastructu(u)r(en) met het oog op het creëren en het verwerven van een of meerdere centra voor welzijn en gezondheid en/of sociale huisvesting. Het sociale

doel van de coöperatieve is te werken binnen een kader van wederzijdse solidariteit met respect voor de personen, dit zowel op vlak van hun geloofsovertuiging, hun taal, hun herkomst als hun levenswijze.

De coöperatieve E.M.M.A is anders dan anders; dat is merkbaar in de opzet, de doelstellingen en de doordachte keuzes die worden gemaakt. Het beheer van de coöperatieve is niet gericht op economisch profijt of verrijking, maar op de realisatie van het nieuwe zorgzame en solidaire woonproject. Het ontwikkelen van huisvesting voor mensen van diverse origine vereist een bijzondere aandacht voor de culturele eigenheid en onderlinge verdraagzaamheid van en voor de bewoners in het huis. Het is zeker niet de bedoeling om senioren af te zonderen; verschillende leeftijden horen en wonen bij elkaar. De bewoners van het woonproject nemen actief deel aan de ontwikkeling van het project en er wordt een grote soepelheid aan de dag gelegd om in te spelen op de noden van de senioren én hun families.

Naast de toegankelijkheid en verdraagzaamheid op cultureel vlak, moeten de woningen ook betaalbaar zijn. Alle wooneenheden zullen worden verhuurd via het sociaal verhuurkantoor van Schaarbeek 'ASIS'. De huurprijzen via een sociaal verhuurkantoor zijn begrensd en worden door de overheid vastgelegd. De organisatie 'Wijkmaatschappelijk Werk-Service Social du Quartier' zal kandidaat- huurders toeleiden naar het sociaal verhuurkantoor. De precieze voorwaarden worden door E.M.M.A en het 'Wijkmaatschappelijk Werk' verder verfijnd, zodat het doel van het Maison BILOBA Huis zeker bereikt wordt. Het zorgzame zit in de breng- en haalfuncties die rond Maison

EVA vzw, Maison Médicale du Nord en Aksent vzw zijn initiatiefnemers van dit woonproject

BILOBA Huis zullen worden opgezet. Dit omvat veel verschillende elementen die het de buurt en de bewoners van het huis mogelijk moeten maken in comfort te leven. Zo streeft E.M.M.A ernaar om betaalbare en kwaliteitsvolle wooneenheden aan te bieden. Daarnaast wordt er gezocht naar echt contact en uitwisseling met buurtbewoners, familie en organisaties die professioneel betrokken zijn bij senioren. Bovendien zullen er vanuit het Huis zorgdiensten gecreëerd of gecoördineerd worden die werkelijk tegemoetkomen aan de noden en vragen van de bewoners. Het is niet de bedoeling om in concurrentie te gaan met het huidige zorgaanbod maar eerder aanvullend te werken. En tot slot wil E.M.M.A de wijk zin doen krijgen in een job in de zorgsector. Dit door het aanbieden van opleidingen en kwalificatiekansen in de ruime sector van de gezondheidssector.

De multiculturele buurt is de invalshoek van waaruit we vertrekken

Keren we even terug naar de Plantenstraat, dan zien we bijna 2000m² vloeroppervlakte. Het is een groot gebouwencomplex dat zich rond een ruime en rustige binnenkoer schikt. Er zal zwaar moeten verbouwd worden, waarbij de charme van het huidige complex zoveel mogelijk bewaard blijft; zo is er naast de prachtige binnenkoer ook een zeer mooie glaspartij aan de achterkant van het voorhuis.

Het hele complex wordt ingedeeld in drie zones: grosso modo de wooneenheden, de gemeenschappelijke ruimten voor de bewoners, met een gezamenlijke was- en strijkruimte, de binnenkoer, een gezamenlijke keuken en salon en een 'stille ruimte' die door de bewoners met verschillende spirituele en religieuze achtergrond kan gebruikt worden; een publiek deel toegankelijk voor de senioren uit de wijk, buurtbewoners, activiteiten en organisaties en verenigingen. Op deze manier brengt men leven in het gebouw, zonder de privacy van de bewoners te storen.

Het hele project is innovatief. De multiculturele buurt is de invalshoek van waaruit we vertrekken. Het is de bedoeling om aan de slag te gaan met de mensen uit de wijk en dit project in het bestaand sociaal weefsel te laten vergroeiën. Het levert kansen aan de buurt in de vorm van ontmoetingen, een plaats om tot rust te komen en bij te tanken, te overleggen, troost te vinden en de mogelijkheid om de grote werkloosheid via opleidingsmogelijkheden uit te dagen. Natuurlijk zijn er trekkers en initiatiefnemers, en ook dit is weer nieuw voor Brussel.

Maison Médicale du Nord vzw, wijkgezondheidscentrum, is sinds meer dan dertig jaar werkzaam in de wijk. Maison Médicale du Nord telt momenteel meer dan vierduizend patiënten. De problematiek van de senioren in de Brabantwijk, en meer bepaald de Turkse en Marokkaanse senioren, hield de Maison Médicale du Nord sterk bezig. Zij liet daarom een studie uitvoeren door Dr. Litt, Dokter - Antropoloog (november 2007¹). De bedoeling van de studie was een sociaal kader uit te tekenen voor een solidair woonproject voor Turkse en Marokkaanse senioren die nu in de Brabantwijk wonen. 200m verder organiseerde EVA vzw (Emancipatie via Arbeid) in samenwerking met Aksent vzw via een participatieve methode een bevraging in de Brabantwijk rondom de centrale vraag: "Hoe kan EVA door de creatie van tewerkstelling er mee voor zorgen dat senioren en zorgbehoevendens zo lang als mogelijk kwaliteitsvol thuis of in hun vertrouwde buurt kunnen blijven wonen?"²

De drie vzw's en meteen ook drie sectoren (gezondheidszorg, welzijn en sociale economie) vonden mekaar en ontdekten dat ze gelijke ambities hadden.

Eind 2007 werd al beslist om de handen in elkaar te slaan en samen te werken om deze gezamenlijke droom waar te maken. Kort daarop ontdekte Maison Médicale du Nord het leegstaande

pand in de Plantenstraat. De tijd van alleen dromen was voorbij, ze konden aan de slag. Op relatief korte tijd werd de coöperatieve opgericht. EVA vzw engageerde zich om het project te trekken. Vanaf mei 2008 kreeg Linda Struelens (EVA vzw) de versterking door de inzet van de Maison Médicale du Nord in de persoon van Martine de Gerlache. Dit duo stelde samen een actieplan op om op een efficiënte manier te werken aan de realisatie van de doelstellingen van E.M.M.A. en meer in het bijzonder de realisatie van Maison BILOBA Huis.

Het huis kon worden aangekocht door een grote kapitaalinjectie van Maison Médicale du Nord. Aksent en EVA droegen bij naar eigen vermogen. Momenteel is er een zoektocht gaande om dit project te financieren. De prognose is om het project te betalen via 1/3 private financiering; 1/3 publieke middelen en 1/3 uitgestelde inkomsten. Na de geijkte procedure werd ook een architect gevonden. Er rest nog veel werk, maar de start is alvast vliegend genomen.

De samenwerking tussen de drie partners, Nederlandstaligen en Franstaligen, verliep als vanzelfsprekend. Taalbarrières werden vlot genomen. Er heerst een sfeer van vertrouwelijkheid en respect. EVA werd als Nederlandstalige organisatie vlot opgenomen in het netwerk van de Maison Médicale. Er is een grote openheid en bereidheid tot samenwerking met zowel Franstalige als Nederlandstalige organisaties en adviesbureaus. Het enthousiasme over het project weekt mensen los uit hun evidente posities. Op die manier is voor EVA vzw, Brussel wat groter geworden. Misschien kan men spreken van het Bilobaïsme als nieuwe wind van enthousiasme en samenwerking van verschillende gemeenschappen aan één gezamenlijk project in Brussel.

Professor Verté (VUB) die verantwoordelijk was voor het ouderenbehoeftenonderzoek in Vlaanderen is bijzonder geïnteresseerd in het parcours dat de vzw's afleggen en verleent hen zijn volle steun.

De fijne samenwerking onderling zorgde wel voor enkele financiële hersenkrakers. Aangezien het een bi-communautaire project in Brussel betreft, moet er rekening worden gehouden met de institutionele Brusselse context. De vzw's doorworstelden het kluwen van gewest- en gemeenschapsbevoegdheden en dienden al allerlei aanvragen in. Via de gemeente Schaarbeek werd een aanvraag ingediend in het kader van Grootstedenbeleid. Een aanvraag bij de Lotto werd ingediend, verder werden er aanvraagdossiers voor het bekomen van een investeringssubsidie ingediend bij het Vlaams Brusselfonds en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Op Gewestelijk niveau willen de vzw's een plaats krijgen binnen het huisvestingsplan Brussel.

De zin om samen te werken in functie van de vergrijzing en werkloosheid in en met de buurt waar de vzw's dagelijks hun brood verdienen, los van de kadertjes, is echt solidair ondernemen. Het is tegengif tegen het gemakkelijke cynisme. Het is echt buur zijn van elkaar, echt Brusselaar zijn. Het is die idee die misschien onder de noemer van bilobaïsme een inspiratie kan vormen voor nieuwe initiatiefnemers.

Want uiteindelijk willen we allemaal graag op een comfortabele manier, dicht bij onze burens, vrienden en geliefden oud worden.

Linda Struelens, coördinator EVA vzw
Liedtsstraat, 27 - 29
1030 Brussel
Tel 02/274.01.90

1. Voor de studie van Dr. Litt: zie website EVA: www.vzweva.be

2. Voor de verslagen van deze bijeenkomsten: zie website EVA: www.vzweva.be